

Høringsuttalelse til NOU2013: Det livssynsåpne samfunn. Fra Modum kirkelige fellesråd

Innledning

Modum kirkelige fellesråd takker for anledningen til å uttale seg om «Det livssynsåpne samfunn». Når det gjelder tittelen mener vi at «Det tros- og livssynsåpne samfunn» ville ha vært mere dekkende.

Generelle merknader

Fellesrådet støtter seg til de generelle merknadene i høringsuttalelsen fra Tunsberg bispedømmeråd og biskop.

Konkrete punkter

Kap. 11.2: Formålsparagrafen i skolen

Formålsparagrafen er nylig vedtatt i Stortinget, og vi ser ingen grunn til å ta den opp på nytt. Fellesrådet støtter derfor mindretallets forslag og grunngivning.

Kap 17: Ekteskapsinngåelse

Fellesrådet ser at det kan finnes prinsipielle grunner for en endring slik flertallet i utvalget foreslår. Likevel gir fellesrådet sin støtte til utvalgets mindretall som går inn for at tros- og livssynssamfunn skal beholde vigselfmyndigheten slik ordningen er i dag. Ordningen fungerer godt og er et praktisk uttrykk for en aktivt støttende tros- og livssynspolitik. Den gir en mulighet for en mer integrert ritualisering av ekteskapsinngåelsen for alle de som opplever at tro- og livssyn har betydning for deres felleskap. Samtidig fratar den ikke de som ikke ønsker det, muligheten til å velge en sivil ordning. Per i dag utføres den siden ved inngåelse av ekteskap som krever juridisk kompetanse, prøvingen av ekteskapsvilkårene, av folkeregistermyndighetene og ikke av tros- og livssynssamfunnenes vigslere. En omlegging til at alle skal gjennomgå en sivil vigsel før en eventuell religiøs seremoni vil og føre til merkostnader både for den enkelte og for samfunnet.

Kap. 18: Gravferdsforvaltning

I Modum er det en god og tjenlig ordning med at kommunen etter avtale med kirkelig fellesråd har forvaltningsansvaret for kirkegårdene. Modum kommune og Modum kirkelige fellesråd har, slik vi opplever det, en god dialog og et tett samarbeid som gir brukerne samlet et tilbud som både har høy kvalitet og som er kostnadseffektivt.

I Modum kommune, som i de fleste av landets kommuner, er gravplassene plassert geografisk på samme sted som de lokale kirkene. Dette er med på å understreke kirken som en samfunnsinstitusjon. Kirken har røtter langt bak i tid og har satt sitt preg på samfunnet både nå og for fremtiden. Det kristne preget av materiell og immateriell art er en del av norsk kultur og samfunn som det er viktig å ivareta.

Utredningen bekrefter at Den norske kirke har utført sitt gravferdsansvar på en god måte, også overfor de med annen tro eller livssyn. I utredningen kommer det ingen kritikk av at kirken misbruker sin gravferdsmyndighet overfor de som har annen tro eller livssyn. De ansatte i gravferdsforvaltningen er unntatt lovkravet om at fellesrådets ansatte skal være medlemmer i Den norske kirke. Vi vil hevde at kirken i sin forvaltning har vært både åpen og inkluderende og vist vilje og evne til toleranse og livssynsnøytralitet.

Kirken har hatt ansvar for gravferdsforvaltningen i flere hundre år, og var den første som var tilstede med en form for «offentlighet» etter at familien overlot mer av ansvaret for enkeltindividers velferd til andre. Den norske kirke har denne oppgaven som samfunnsaktør, ikke som trossamfunn. I dag tilhører ca. 80% av Norges befolkning Den norske kirke.

På bakgrunn av den kompetanse og den kultur som Den norske kirke har opparbeidet med gravferdsforvaltning, mener vi at kirken fortsatt er skikket til å ta ansvar for gravferdsforvaltningen i Norge.

Modum kirkelige fellesråd anbefaler at dagens ordning videreføres med at fellesrådet er forvaltningsorgan, og at forvaltningsansvaret kan delegeres til kommunene. Vi støtter dermed ikke forslaget til vedtak.

Hvis det blir vedtatt at ansvaret for gravferd skal overføres til kommunene, bør overføringen til kommunene bygge på alternativ 3 i pkt. 18.7, som speilvender dagens gravferdslov, § 23, med mulighet for «kommunalt ansvar med lokal avtalefrihet».

Offentlig støtte til vernede og fredede kirkebygg

Kirkene er blant våre viktigste kulturminner og et stort antall kirker er omfattet av fredning eller annet vern etter kulturminneloven. Vedlikehold og drift av gamle kirkebygg er svært ressurs- og kostnadskrevende og belastningen kan være uforholdsmessig stor, særlig for mindre fellesråd/kommuner. Fellesrådet støtter forslaget om at fredede og verneverdige kirker etter kulturminneloven må omfattes av en egen offentlig finansiering, ut over den som gis til Den norske kirke og trossamfunn.

Åmot, 19.09.13

Nina Brokhaug Røvang
Kirkeverge, Modum sokn